№ 86. **Oulun Ilmoitusleht.** 1888.

Tilaushinta: Wuosikerta Oulussa lehden konttorissa 1 m., tilaajan kotiin tuotuna 1 m. 50 p. Maaseuduilla asiamiesten luona 2 m. ja postikonttoreissa 2 m. 61 p.

Lauwantaina 27 päiwä Lokakuuta.

Lehti ulostulee Oulussa joka arki keskiwiikko ja lauwantai.
Lehden konttori on Suomen pankin talossa N:o 10 Torikadun warrella.

Päivälista.

Joka arkipäivä.

Kaupungin rahatoimisto avoinna kello 10—12 e. p. p, ja sitä paitsi lauvantaisin kello 1—8 j. p. p.

Läänin Maanmittauskonttori avoinna kello 12—2 päivällä.

Tullikamari avoinna kello 10—1 päivällä.

Suomen pankki avoinna kello 10—2 päivällä.

Yhdyspankki avoinna kello 10—12½ päivällä.

Pohjoismaiden Osakepankki avoinna kello 10—½12 päivällä.

Rautatien rakennuskonttori avoinna kello 10—2 ja 4—6 päivällä.

Katsuntatoimiston kanslia on talossa N:o 28 Torikadun varrella.

Kirkkoherran kanslia avoinna kello ½11—½1 e. p. p.

Kuvernörinvirasto avoinna kello 11—2 päivällä.

Lääninrahasto avoinna kello 11—2 päivällä.

Maistraatin kanslia auki kello 11—12 e. p. p.

Raastuvan oikeus istuu maanantaina, keskiviikkona ja lauvantaina k:lo 11:sta päivällä.

Maistraatin istunto joka tiistai ja perjantai kello 11:sta päivällä.

Kaupungin viskaalin kanslia auki kello 9—11 e. p. p. ja 4—6 j. p. p.

Rautatien tavarakonttori auki joka arkipäivä kello 7—1 e. p. p. ja 3—6 j. p. p., pyhäpäivinä kello 7—9 e. p. p.

Sähkösanoma-konttori auki kello 8:sta aamulla k:lo 12:sta illalla.

Säästöpankki avoinna maanantaina, keskiviikkona ja lauvantaina kello 6—8 j. p. p.

Rautatien tullitoimisto avoinna kello 10—1 päivällä.

Rokotustoimisto rokottaja Takun luona on avoinna maanantaina kello 12—1 päivällä.

Lihantarkastusasema auki kello 7—9 e. pp. antakatu N:o 6.

Lääkärien vastaanotto-ajat.

Tohtori *K. v. Fieandt*, Petrellin talossa Pakkihuoneentorin laidassa, k:lo 9—10 e. p. p. ja 4—5 j. p. p.

Tohtori *P. A. Bäckvall*, O. Ravanderin talossa, kello 9—10 e. p. p. ja 5—6 j. p. p.

Tohtori *O. W. Wennerström*, Lundelinin talossa Torikadun varrella, kello 9—½11 e. p. p. ja 4—5 j. p. p.

Tohtori *Torsten Calonius*, apteekari Huhtisen talossa Kirkkokadulla N:o 15, joka arkipäivä k:lo 9—10 e. p. p. ja 5—6 j. p. p.

Tohtori *K. Fogelholm*, Uleniuksen talossa Kirkkokadu varrella, ainoastaan arkipäivinä kello 9— e. p. p.

Tohtori *J. Stenbäck*, talossa N:o 14, Torikadun varrella, arkipäivinä k. 10—11 e. p p.

Eläinlääkäri *A. N. Stolpe*, Uuden Apteekin talossa k:lo 11—12 e. pp. ja lihantarkastusasemalla k:lo 9—10 e. pp.

Palovakuutuksia välittää

Osc. Carlsson, kaupunkien yleisen palovakuutus-yhtiön puolesta.

V. Hellman, kaupunkien yleisen palovakuutus-yhtiön puolesta irtaimelle omaisuudelle.

J. Virtzén, palovakuutus-yhtiö «Skandia» Tukholmissa.

L. S. Hedman, palovakuutus-yhtiö «Svea« Götheborg'issa.

H. W. Snellman, palovakuutus-yhtiö «Phoenix« Lontoossa.

Nicke Ringvall, palovakuutus-yhtiö »Sverige« Tukholmissa.

H. Winckelmann, Pietarin Palovakuutusyhtiö vuodelta 1827.

Hjalmar Hägg, palovakuutus-yhtiö «Rossija« Pietarissa.

J. H. Palm, Muhoksella, Suomen maalaisteu paloapu-yhtiö.

Fr. Borg, palovakuutus-yhtiö «Fennia».

A. F. Björkman, palovakuutus-yhtiö «Nadechda.»

Henkivakuutuksia.

Nicke Ringvall, yleinen henki- ja tapaturmain vakuutus-yhtiö «Viktoria« Berlinissä.

L. S. Hedman, henkivakuutus-yhtiö „Svea" Götheborg'issa.

J. Wirtzén, henkivakuutus-yhtiö «Skandia" Tukholmissa.

P. W, Snellman, henkivakuutus-yhtiö «Nordstjernan« Tukholmissa.

B. J. Huhtinen, henkivakuutus-yhtiö «Viktoria« Tukholmissa.

Hjalmar Hägg, henkivakuutus-yhtiö «Rossija« Pietarissa.

Fr. Borg, henkivakuutus-yhtiö «Kaleva«.

Georg Englund, venäläinen henkivakuutusyhtiö vuodelta 1835.

Merivakuutuksia.

K. E. Höckert, merivakuutus-yhtiö «Ägir« Tukholmissa, antaa vakuutuksia laivoille ja tavaroille.

Nicke Ringvall välittää merivakuutuksia.

Tapaturmain vakuutuksia.

Nicke Ringvall, tapaturmain vakuutus-yhtiö «Viktoria« Berlinissä.

L. S. Hedman, tapaturmain vakuutus-yhtiö «Schweitzer« Winterthurissa.

V. Hellman, tapaturmain vakuutus-yhtiö «Zürich" Zürich'issä.

Posti

läbetetään Oulusta joka päivä junalla kaikkiin postitoimistoihin rautatiellä sekä muihin paikkoihin Kokkolan eteläpuolella:

Raaheen kaikkina päivinä junalla.

Haapajärvelle ja Reisjärvelle keskiviikkona k:lo 8 aam. junalla.

Haapavedelle sunnuntaina Pulkkilan kautta sekä maanantaina, keskiviikkona ja lauantaina junalla.

Pyhäjoelle maanantaina, keskiviikkona ja lauantaina junalla.

Siikajoelle tiistaina k:lo 8 aamulla.

Kajaaniin ja itäänpäin maanantaina k:lo 10 illalla, keskiviikkona ja sunnuntaina k:lo 8 aamujunassa.

Kalajoelle sunnuntaina, keskiviikkona ja perjantaina junalla.

Nivalaan ja Kärsämäelle maanantaina, keskiviikkona ja lauantaina junalla.

Himankaan maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina junalla.

Iihin, Kuivaniemeen, Simoon, Kemiin ja Tornioon maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina k:lo 12 illalla.

Suomussalmelle, Utajärvelle, Puolangalle, Hyrynsalmelle ja Ristijärvelle maanantaina k:lo 10 illalla.

Ylitornioon, Tervolaan, Rovaniemeen ja Kittilään keskiviikko-iltana k:lo 12.

Posti tulee

Etelästä joka päivä junalla.

Pohjoisesta tiistaina, torstaina ja lauantaina puolen päivän aikaan.

Iisalmelta ja Kuopiosta maanantaina ja tuorstaina junalla.

Kajaanista lauantaina, maanantaina ja tuorstaina.

Kuusamosta ja Pudasjärveltä tiistaina j. p.p.

Postikonttori auki: arkina 9—1 e. p. p. ja 4—6 j. p. p. sekä pyhinä 8—11 e. p. p. —Laatikot tyhjennetään kaupungilla kello 7 e. p. p. ja 6 j. p. p. Postikonttorin julkoseinällä riippuva vähää ennen postien lähtöä.

Rautatien asemalla oleva vähää ennen junan lähtöä.

Sähkösanomataksa.

Suomessa pohjataksa	50 p.	sanalta	10 p.
Europan Wenäjään ja Kaukaasiaan pohjataksa	60 p.	„	20 p.
Aasian Wenäjään pohjataksa	60 p.	„	40 p.
Ruotsiin		„	30 p.
Norjaan		„	33 p.
Tanskaan		„	49 p.
Saksaan ja Itävaltaan		„	32 p.
Belgiaan, Hollantiin ja Schweitsiin		„	45 p.
Englantiin		„	65 p.
Ranskaan		„	48 p.
Spaniaan ja Portugaliin		„	61 p.
Italiaan		„	53 p.
Turkinmaahan		„	68 p.
Kreikkaan		„	69 p.
Kreikan saariin		„	72 p.

Ulkomaille lasketaan maksu sanalta lisäämättä pohjataksaa.

Kirjakauppa.
Osk. Jalander, Kirkkokatu N:o 13, koti- ja ulkomaista kirjallisuutta y. m.

Muoti- ja korutavaran-kauppa.
Herm. Granberg, Torikatu N:o 6.

Koti- ja ulkomaisen tavaran kauppa.
A. Fellman E:n poika, Torikatu N:o 24.
L. A. Lindholm, Kirkkokatu N:o 27.
J. H. Huovinen, Kajaaninkatu N:o 14.

Leipuri.
A. E. Siverson, Iso Uusikatu N:o 35.

Kelloseppiä.
Frans Ockenström, Iso Uusikatu N:o 29.
Aleksand. Hellman, Kirkkokatu N:o 23.

Räätäli
J. Kemppainen, Iso Uusikatu N:o 41.

Suutari
E. Karjalainen, Pikku Uusikatu N:o 22.

Seppä ja ajokalujen-tekijä.
G. A. Grönlund, Iso Uusikatu N:o 1.

Waluri.
Juho Mustonen, Iso Uusikatu N:o 47.

Satulamaakari.
E. Piilonen Elias Åströmillä, Kirkkokatu N:o 32.

Räätäli ja parturi.
A. Torvinen, apteekari Huhtisen talossa, Kirkkokatu N:o 15.

Asioimisto.

Asioita ajaa *J. U. Kärnä*, Linnankatu N:o 6.

Asioita ajaa *G. Passi*, Poliisikomisarius Oulussa.

Asioita ajaa *P. O. Grekelä*, Iso Uusikatu, Arkmannin talo N:o 46.

Huoneita matkustaville:

Kestikivarissa.
Seurahuoneella.
Öbergillä.
Posteljooni Melanderilla.
Rouva Carin Sandberg'illa, Iso Uusik. 24.
E. Gummeruksella, Kajaaninkatu N:o 8.
Nordbergilla, Iso Uusikatu N:o 5.

Matkustawaisia.

Seurahuoneella: Kauppiaat Hedman Helsingistä ja Ahlbrandt Ruotsista. — **Yksityisillä:** Neiti Weindlin Helsingistä, Gummeruksella; kirkkoherra Holmström Ylitorniolta, Nordbergilla.

Kirkollisia tietoja.

Tänään lauwantaina suomal. rippisaarna kello 1 j. pp.

22 sunnuntaina kolminaisuudesta

saarnaawat

kaupungin kirkossa:

Puolipäiwäsaarnan, suom. k:lo 9, ruotsi. k:lo 12 p:llä past. Backman.

Iltasaarnan suomal. kl. 4 j. p. past. Björklund.

Linnassa past. Backman.

LAKIASIOITA
ajavat
Lorenzo Kihlman, varatuomari — ***Arthur Lagerlöf***, lakitieteen kandidati
WAASASSA.

Suomen Pankin Konttori.

Kurssit.

Lokak. 26 p.	Myyjät.	Ostajat.	
Pietari	269: —	264: —	100:lta.
Lontoo	25: 17.	25: 07	Punt.
„ à vista	25: 40.	— —	
Paris	99: 50.	98: 60	100:lta.
„ à vista	100: 20.		
Hampuri	123: 30	122: 60	100:lta.
„ à vista	124: 30.		
Amsterdam	208: —	206: 40	100:lta.
Tukholma	139: 30.	138: 50	100:lta.

Ilmoituksia.

Tutkinto

Marttilan meijerikoulussa on tämän kuun 27 päivänä kello 11 e. p. p.

Jako-osuus Kauppias Kr. E. Jurvan konkurssipesästä maksetaan 30 % prosentilla lauvantaista tämän kuun 27 p:stä lähtien allekirjoittajan konttorissa. Oulussa 25 päivä Lokakuuta 1888.

OTTO RAVANDER.
Toimitsija.

Huom.!

Kaikki Luistinrataa harrastavat Naiset ja Herrat kutsutaan kokoontumaan ruotsalaiseen lyseoon Sunnuntaina 28 päivänä Lokakuuta täsmälleen k:lo 11 e. p. p.

Asunto *ja ylöspito herroille tarjotaan* ***Ida Dahlbäck'illä,*** *Iso Uusikatu N:o 38.*

Muokrattawana: 3 asuinhuonetta huonekaluineen eli ilman niitä ynnä kööki ja tilawat ulkohuoneet kewätlukukaudelta 89. Sopiwat pienelle wirkamiesperheelle eli yksinäiselle naiselle. Lähemmin
Rouwa Strand'illa.

Oulussa 27 p. Lokak. 1888.

Ehdotuksia kotiteollisuuden edistämiseksi.

Edellisissä numeroissa on kerrottu kotiteollisuuden tilasta maassamme ja erittäin Oulun läänissä, niiden tietojen nojalla, joita maanwiljelys- ja talousseurojen huolenpidolla on hankittu maamme kunnista. Kotiteollisuuden kohottamiseksi owat maanwiljelys- ja talousseurat tehneet myöskin ehdotuksia sekä lausuneet mielialansa, millä tawoin käsityönopetusta olisi kansaan lewitettäwä. Mainittujen seurojen mielestä edistäisiwät kotiteollisuutta seuraawat keinot:

Käsityön-opetus kansakouluissa.

Suomen talousseura, Uudenmaan ja Hämeen läänien maanwiljelysseura sekä Oulun läänin talousseura arwelewat, että miespuolten käsitöiden kohottamiseksi, käsityönopetusta kansakouluissa olisi enemmän annettawa kuin tähän asti. Kansakouluihin olisi hankittawa työkaluja ja malleja, jota warten pitäisi määrättämän waltioapua.

Kiertäwät koulut.

Seisowain käsityökoulujen rinnalle ehdottawat Uudenmaan- ja Hämeenläänin maanwiljelysseurat kiertäwiä käsityönopettajia. Miesopettajat, joita ehdotellaan kaksi kumpaankin mainittuun lääniin, saisiwat toimeksen järjestää käsityönopetuksen kansakouluissa ja waikuttaa kotiteollisuuden edistämiseksi. Tämä opetus olisi warmennettawa malleilla, piirustuksilla ja työkaluilla. Kankaankudonta-neuwojain, joita myöskin olisi asetettawa, pitäisi olla warustettuina malleilla, kuoseilla ja tekoaineilla. Suomen talousseura esittää kiertäwää kutomakoulua olisi pidettäwä niissä tienoissa, joissa se menestyksen toiwossa saattaisi tapahtua. Wiipurin läänin maanwiljelysseura ehdottaa myöskin kiertäwäin opettajain lukua lisättäwäksi, ollen wakuutettu näiden hyödyllisyydestä kotiteollisuudelle. Kuopion ja Waasan läänien maanwiljelysseurat samoin katsowat kiertäwiä käsityönneuwojia hyödyllisiksi ja wiimeksi mainittuun lääniin ehdotetaan niitä asetettawaksi 10.

Mikkelin läänin maanwiljelysseura yksin arwelee, ettei kiertäwäin käsityön-opettajain toiminta, jommoiseksi se tähän asti on ollut järjestettynä, ole tuottanut wastaawaa tulosta ja puolustaa siihen sijaan erikois-opastajain asettamista niitä käsityölajeja warten, joita seuran mielestä woidaan menestyen toimeenpanna, nimittäin, että olisi yksi nahkatöitä warten, yksi huopatöitä warten, yksi sorwaustöitä warten ja yksi sawenwalutöitä warten sekä kukin heistä nauttisi 1,200 m:kk. wuotuista palkkaa sekä noin 300—500 markkaa hyyryrahoja itseänsä ja koulua warten. Nämät opastajat johtokunnan harkinnan mukaan sijoitettaisiin semmoisiin seutuihin, jotka pidettäisiin heidän työlleen soweliaina, ja olisiwat siellä niin kauwan kuin tarwe waatisi.

Näiden ehdotusten mukaan nousisi kiertäwien käsityön opettajien ja opettajattarien palkkaus koko maassamme yhteensä noin 29,000 markkaan wuosittain.

Pysywäiset ja tilapäiset koulut.

Nojautuen kokemukseensa niistä pysywäisistä ja tilapäisistä käsityökouluista, jotka Uudenmaan- ja Hämeenläänin waikutusalalla owat tähän asti toimessa olleet, katsoo seuran johtokunta wastakin käsityötaidon kohottamisen tointen olewan perustettawat seisowain eli pysywäisten käsityökoulujen asettamisella. Siinä tarkoituksessa ehdoitetaan ne kutomakoulut laajennettawiksi, jotka mainituissa kahdessa läänissä tätä nykyä owat, ja uusia kouluja perustettawaksi.

Suomen talousseura myöskin ehdottaa kankaankudonta-taidon kohottamiseksi mainitun seuran käsityökoulun kutousosaston laajennusta, sekä että yksityisille kutomakouluille on apua annettawa, milloin niitä kykenewäiset henkilöt perustawat.

Satakunnan maanwiljelysseura ehdottaa perustettawaksi pysywiä käsityökouluja sekä siirtywiä käsityökouluja.

Mikkelin läänin maanwiljelysseura ehdottaa niinikään, että paitsi yllämainittuja opastojia eli neuwojia, perustettaisiin pysywä käsityökoulu, joka pääasiallisesti olisi jatkokouluna sellaisille kansakoulun oppilaille, jotka owat osoittaneet erinomaista taipumusta ja halua käsityötoimeen. Myöskin ehdottaa mainittu seura wielä 2 kutomakoulua lääniin asetettawaksi.

Kuopion läänin maanwiljelysseura sanoo, että waikka kiertäwä käsityönopetus on läänissä tuottanut hywiä seurauksia, ei läänin maanwiljelysseura kuitenkaan ole woinut olla hawaitsematta, ettei sellainen opetus suinkaan kyllin tehokkaalla tawalla ole saattanut waikuttaa tuntuwaa käsityö-näppäryyden parannusta yleiseen, waan katsoo seura siinä suhteessa tarpeen waatiwan seisowain käsityökoulujen asettamista. Siinä tarkoituksessa ehdottaa seuran johtokunta kahden seisowan koulun laittamista lääniin miespuolten käsitöitä warten, jotka järjestettäisiin pääasiassa samoin kuin alemmat maanwiljelyskoulut ja siis asumalaitoksiksi, kurssin ollen kaksiwuotinen.

Näiden koulujen waikutettua isomman aikaa, ehdotellen 12 wuotta, jossakin seudussa, sopisi ne muuttaa muualle. Wuosikulut tämmöisistä kahdesta koulusta arwataan yhteensä 17,700 markkaa. Naispuolten käsityön kohottamiseksi taas ehdotetaan waltioapua niiden kangaskoulujen kannattamista ja laajentamista warten, jotka owat Kuopiossa ja Joensuussa.

Waasan läänin maanwiljelysseuran woimassa pitämä käsityökoulu Waasassa ehdotellaan laajennettawaksi, niin että wähintään 15 oppilasta siinä woisi työskennellä.

Oulun läänin talousseura ehdottelee Oulun kaupungissa olewien käsityökoulujen kannattamista ja laajentamista, nimittäin:

1) Astrénin koululle 3,500 markkaa, jos se pidetään nykyisellänsä, mutta 5,000 m., jos useampia oppilaita siihen otettaisiin ja nykyisiin opetusaineisiin, nikkarintyöhön ja astiain tekoon, lisättäisiin muitakin. 2) Alceniuksen koululle, joka on naiskäsitöitä, parhaastaan kankaita warten, ja johon ahdinkoon asti oppilaita pyrkii, 2,000 m. 3) Meßmanin—Brunströmin koululle naiswäen kotitöitä warten, joita tässä owat erilaisten waatteiden ompelu ja kuosipiirustus, 500 m. 4) Holmin—Heikelin kaswatukselliselle weistokoululle 500 m. Kaikkiaan siis 8,000 markkaa. Sen lisäksi pitäisi wuotuinen määrätty summa, esim. 2,000 m., asetettaman talousseuran käytettäwäksi tilapäisten ja kiertäwäin käsityökoulujen kustantamista warten maaseuduille, missä semmoisten luultaisiin hyödyttäwän.

Jos Uudenmaan ja Hämeen läänien maanwiljelysseurojen ehdottamia 6 kutomakoulua ja 4 mieswäen käsityökoulua warten, joille ei ole mitään kustannusta arwattu, ei lueta suurempaa wuosikustannusta kuin 1,500 markkaa kullekin, niin ylempänä ehdoteltujen käsityökoulujen toimeen-pano waatisi wuotuista kustannusta noin 75,000 markkaa, johon lisäksi tulee ensimmäisen asettelun maksu, joka harwempien koulujen suhteen on osotettu, tehden 4,400 m., mutta joka kaikille laskettuna woitaneen ajatella nousewaksi wähintään yli 10,000 markkaa.

Käsityön tarkastelija.

Sen wakaan luulon johdosta, ettei kansakoulujen käsityönopetusta eikä kiertäwäin käsityönopettajain eli neuwojain toimintaa oikein woida järjestää ja walwoa, ellei sitä tointa anneta yhdelle henkilölle, joka warta wasten siihen antautuisi, on Waasan läänin maanwiljelysseura katsonut erityisen käsityöntarkastelijan asettamista lääniin tarpeen waatimaksi. Tämmöinen woisi sen ohessa, sillä tiedollaan kotiteollisuuden oloista, mitä hän olisi tilaisuudessa hankkia, paljon waikuttaa kotityön edistämisen edukksi. Tämän wiranomaisen palkka ehdotetaan 2,000 markaksi sekä matkakustannuksia warten wielä 1,000 m.

Käsityönopettaja-seminari.

Kun pätewien käsityön-opettajain puute on usein waikuttanut että käsityön-opetusta kansakouluissa on toimitettu hywin wähän tyydyttäwällä tawalla, ehdottelee sen wuoksi Suomen talousseura käsityönopettaja-seminarin perustamista maassamme.

Mallikokoelmat ja käsityömuseo.

Jo wuosi sitten on Uudenmaan ja Hämeen läänien maanwiljelysseura Porwoon kutomakoulun yhteyteen järjestänyt alituisen näyttelön kaikellaisista muunkin käsiteollisuuden malleista ja kaawoista, ja olisiwat seuran mielestä nämät kokoelmat täydennettäwät ja siten käsityömuseo aikaan saatawa.

Myökin Suomen talousseura uudistaa jo w. 1883 tekemänsä ehdotuksen että maanwiljelys- ja talousseurat olisiwat warustettawat kangasnäytteen kokoelmilla, jotka olisiwat lewitettäwät ja mukailtawat.

Wiipurin läänin maanwiljelysseura pyytää että piirustusten mallien ja kalujen hankkimista warten, jotka olisiwat tukena kiertäwäin opettajain toimelle, saisi määräwaroja kerrassaan 5,000 markkaa. Samanlaista tarkoitusta warten pyytää Waasan läänin maanwiljelysseura wuosirahaksi 1,500 m.

Käsityönäyttelyt.

Kun on asian luonnomukaista, että kotiteollisuuden harrastus elpyy ja kiihoittuu usein uudistuwien käsityönäyttelyjen kautta kehoittawat Uudenmaan ja Hämeen läänien maanwiljelysseuran johtokunta sekä Suomen talousseura tuo tuostakin toimeenpanemaan tämmöisiä näyttelyjä sekä käsityö-markkinoita.

Stipendejä, palkinnoita y. m.

Siihen nähden että warma ja säännöllinen myynti eli menekki lienee tehokkain, milt'ei ainoa keino melkoisemman tuottelun aikaan saantiin, arwelee Uudenmaan ja Hämeen läänien maan-

wiljelysseuran johtokunta, että semmoisille henkilöille, jotka uutterasti ja innokkaasti tuoskentelewät jonkun käsityöhaaran edistyksen edukſi, annettaisiin tilaisuutta useraisiin maihin matkustelemalla ottaa tarkempaa selkoa kaikista semmoiseen toimihaaraan kuuluwista seikoista. Ja arwelee johtokunta että sellaisia stipendejä eli matka-apuja pitäisi annettaman etupäässä sellaisille henkilöille, jotka kustantajina toimiwat.

Suomen talousseura ehdoittaa stipendejä warattomain oppilasten pitämistä warten käsityökouluissa, sekä palkintojen mönnytystä käsiteoksista, joiden warmistus saattaisi olla arwokasta eri seuduilla.

Kuopion läänin maanwiljelysseuran johtokunta anoo wuosista 1,000 markan määrärahaa pienemmistä matka-awuiksi kertyön tekijäin warustuttamista warten, mollien, kuosien ja työkalujen ostoon, palkinnoiksi y. m. Samaa tarkoittawia matka-rahoja warten ja että woitaisiin tilata henkilöitä muista paikkakunnista, pyytää myös Oulun läänin talousseura määrärahoja.

Kaupaksi saanin helpoittamisen toimet, teollisuuswarikot, kustannuslainat, apurahat yksityisille yhdistyksille y. m.

Maamme maanwiljelys- ja talousseurat ehdoittawat wielä että olisi ruwettawa toimimaan kotiteollisuustuotteiden myynnin helpoittamiseksi ja olisi siihen nähden suotawa, että woitaisiin sitä järjestää kustannuskaupan tapaan ja missä ei semmoista kauppaa aikaansaatais olisi hankittawa asioitsijoita ja toimimiehiä kotiteollisuustuotteiden lewittämistä warten. Myöskin ehdotetaan teollisuuswarikkojen perustamista kustannuslainojen ja apurahojen antamista yksityisille yhdistyksille y. m. toimenpiteitä.

Yllämainittujen ehdoitusten toimeen paneminen on laskettu wuosittain tuottawan kustannuksia noin 150,000 markkaa, siihen lukematta wähempiä lisäkulunkeja näyttelyistä y. m.

Katsaus muihin sanomalehtiin.

Sanomalehtimiesten-yhdistyksen perustamisesta

kirjoittaa H. D. 21 päiw:ltä t. k. m. m. seuraawaa:

Tämä rauhanwuosi 1888 on, kuten usein on mainittu, tehnyt jonkunlaisen käännekohdan puolueoloissamme, ja waikk'ei ole luultawaa, eikä, wielä wähemmin, toiwottawaa, että eri sanomalehdet tästä lähin eläisiwät yhdessä kuni lampaat, eipä myöskään liene liian herkkämielinen se otaksuminen, ett'ei wälttämättömästi tarwitse pitää toisiaan susina. Luultawasti tätä ajatellaan pääkaupungin sanomalehtimiesten piireissä, on silloin tällöin tehty wiittauksia siihen, että jonkunlainen sanomalehtimiesten-yhdistys saataisiin toimeen.

Ehkäpä muistetaan, että, huolimatta eräässä, etupäässä nuoremmissa piireissä, tähän suuntaan ilmaistuista mielipiteistä, wanha wastustus puoluetaistelijain puolelta tekee wähemmin luultawaksi todellisen yhtymisen niistä aineksista, joita on esim. pääkaupungin sanomalehtimiesten piireissä. Jos ajattelee semmoista kuin sanomalehtimies-"klubin" tai "seuran" aikaansaamista, niin emme mekään usko sellaisen toteutumista mahdolliseksi. Mutta sanomalehdillä on useita yhteisiä, pääasiallisesti puhtaasti käytännöllisiä harrastuksia huomioon otettawana, joihin nähden yhteytyminen olisi kaikista toiwottawa ja hyödyllinen. Sellaisia yhteisiä asioita, jotka woisiwat tulla sanomalehtimies-yhdistyksen keskustelun- ja päätöksenalaisiksi, owat esim.:

Ilmoitusosasto, irtainten numerojen myynti (esim. sen laajentamista yhteisten asiamiesten kautta maan kaikissa osissa), rikosjuttujen referaattien käyttely, warowaisuuden welwollisuuksia eräissä aroissa ja yksityisissä asioissa, yhteistä esiintymistä loukkausjutussa, keskinäiset riitaisuudet, sensuuri-oloja ja eräiden waltioasemamme arkojen kysymysten käyttelemiseen.

Olemme tässä ainoastaan tahtoneet huomauttaa muutamia kysymyksiä ja aineita, joita käytännöllinen sanomalehtimies toisesta tai toisesta syystä silloin tällöin tulee ajatelleeksi ja joissa pitää yhteistä päätöstä, yhteisiä toimenpiteitä toiwottawina.

* *

Majatalo Tschuolisjärwen rannalle.

Muutamia wiikkoja takaperin oli Helsingin lehdissä seuraawa uutinen:

W. 1886 senaati päätti majatalon matkustawia warten perustettawaksi Tschuolisjärwen rannalle Inarissa sekä määräsi tarkoitukseen tarwittawat rahat. Rahamäärä annettaisiin eräälle tilanasujalle Inarissa sillä ehdolla, että hän rakentaisi huoneet ja niissä asuisi. Nyt on sama henkilö muuttanut seudusta, jonka wuoksi senaati on päättänyt, että asia wastaiseksi raukenee.

Tämän uusen johdosta julkaisee "Kaiku" muutamia tietoja, joista m. m. käy selwille että kysymyksessä olewa henkilö, Petter Kämärä, on asunut ja asuu wieläkin Inarissa ja että hän monestikin on walittanut, ett'ei saanut lupaa yllämainitun talon perustumiseen, ehkä hän jo kewäällä wuonna 1886, toiwossa että hänen hakemuksensa tulisi myönnetyksi, asettui paikalle ja siihen rakensi pienen, Lapin takalla warustetun pirtin, joka sen jälkeen on, ehkä kyllä liian pieni ja ahdas, ollut isoksi awuksi monilukuisille matkustawaisille näillä seuduilla. Lehti huomauttaa lopuksi, kuinka erinomaisen tärkeä majatalo Tschuolisjärwen rannalla olisi kaikille Ruijasta palaawille ja kuinka surkeaa senwuoksi olisi, jos niin hyödyllinen aikomus saisi raueta, syystä, että senaatille on tullut wäärä ilmoitus Kämärän poismuuttamisesta.

Waiwaishoidon tarkastelun järjestäminen Suomessa.

Uusi tätä koskewa arm. julistus Lokak. 2 p:ltä 1888 sisältää seuraawat määräykset:

1 §.

Waiwaishoidon silmällä pitämistä warten maassa on erityinen wirkamies, nimellä waiwaishoidon tarkastelija, toistaiseksi wiideksi wuodeksi, palkkiota wastaan asetettawa.

Waiwaishoidon tarkastelijan, jolla tulee olla paitsi taitoa maan molemmissa kielissä, hywät tiedot waiwaishoimessa, määrää Senaatin Talousosasto ja on hän likinnä mainitun osaston Siwiilitoimituskunnan alaisena.

2 §.

Waiwaishoidon-tarkastelija on welwollinen yleensä walwomaan sitä että kunnat woimassa olewain asetusten ohjesääntöjen ja määräysten mukaisesti järjestäwät heidän asianaan olewaa waiwaishoitoa ja täyttäwät welwollisuutensa mitä waiwaishoitoon muuten tulee.

Jos waiwaishoidossa tulee ilmi wirheitä, wikoja, huolimattomuutta, laiminlyöntiä tahi wäärinkäytöstä, ilmoittakoon tarkastelija siitä tuwernöörille oikaisua tahi sopiwiin toimenpiteisiin ryhtymistä warten.

3 §.

Jos yksityisen hywäntekewäisyyden harjoittamista warten perustettujen yhdistysten, seurain tahi laitosten hawaitaan sopimattomilla toimilla waikeuttawan tahi wastustelewan kunnallista waiwaishoitoa, olkoon tarkastelija welwollinen waatimaan oikaisua, tahi, jos semmoista käskyä ei seurata, asianlaidasta kuwernöörille ilmoittamaan.

4 §.

Waiwaishoidon-tarkastelija pitäköön tärkeänä asiananssa tarkkuudella seurata maan waiwaishoidon kehitystä ja menoa sekä hankkia itselleen, mahdollisuutta myöten, tarkka tieto syistä köyhyyteen eri paikkakunnissa ja keinoista sen estämiseen tahi ehkäisemiseen.

5 §.

Kysymyksissä, jotka kuuluwat waiwaishoidon-tarkastelijan waikutustoimen piiriin, tulee hänen wiranomaisten waatimuksesta antaa lausunto ja ehdotus, niinkuin toiselta puolen wiranomaiset, kunnat ja yksityiset hywäntekewäisyyden-yhdistykset owat welwoitetut antamaan tarkastelijalle tarpeellista selwitystä ja kaikkea sitä apua, jota hän woimassa olewain asetusten ja määräysten perustuksella saattaa waatia.

6 §.

Waiwaishoidon-tarkastelija, jonka waikutustoimi ja welwollisuudet muutoin likemmin määrätään erityisessä Senaatin Talous-osaston annettawassa johtosäännössä, nauttii kahdeksantuhannen markan wuotuista palkkiota ja lukee sen lisäksi matkustajasäännön wiidennen luokan mukaan.

7 §.

Syytettä waiwaishoidon-tarkastelijaa wastaan wirkawirheestä ottaa esille ja käsittelee Raastuwan-oikeus Helsingissä, jossa mainitulla wirkamiehellä myöskin tulee olla asuntonsa.

— **Waltiopäiwä-asioita.** Keisarillinen senaati on antamissaan lausunnoissa wahwistettawiksi ehdoittanut säätyjen päätökset:

arm. esityksen johdosta teollisuusammateissa olewain työntekijäin suojelemisesta;

arm. esityksen johdosta rautatierakennusten jatkamisesta maassa, ja

senaatin waltiowarain-toimituskunnan säädyille antaman kertomuksen johdosta waltiowaraston tilasta.

— **Rangaistus- ja työwankilat.** Tilaan nähden maan eri wankeuslaitoksissa on keisarillinen senaati määränny, että tammikuun 1 päiwästä 1889 rangaistuksen kärsimistä warten lähetetään:

Rangaistuswankilaan Turussa; kaikki miespuoliset henkilöt, jotka owat tuomitut elinkautiseen työhön tahi kuritushuonerangaistukseen määrätyksi ajaksi yli wiiden wuoden.

Rangaistuswankilaan Helsingin wieressä: kaikki miespuoliset henkilöt, jotka owat tuomitut kuritushuone-rangaistukseen wiideksi wuodeksi tahi wähemmäksi ajaksi.

Työwankilaan Lappeenrannassa: kaikki irtolaisuudesta yleiseen työhön tuomitut miespuoliset henkilöt sekä ne miehet, joita on welwoitettu semmoisella työllä kruunulle suorittamaan warastetun tawaran arwon ilman että heitä sen ohessa on tuomittu wapausrangaistukseen warkaudesta.

Rangaistus- ja työwankilaan Hämeenlinnassa: kaikki kuritushuone-rangaistukseen ja yleiseen työhön tuomitut naispuoliset henkilöt sekä ne naiset, joita on määrätty työllä kruunulle suorittamaan warastetun tawaran arwon; sekä läänin kruununwankilaan tahi myöskin kihlakunnan-wankilaan, missä semmoinen on ja rangaistus-aika ei nouse päälle kahden kuukauden: kaikki sekä miehet että naiset, jotka owat tuomitut wesi- ja leipäwankeuteen, wankeusrangaistukseen eli niin kutsuttuun yksinkertaiseen wankeuteen.

— **Insinöörikunta.** (Wirallisesti.) Keis. senaati on tämän lokakuun 18 p:nä piiri-insinööriksi Waasan piiriin nimittänyt ja määrännyt ensimmäisen luokan insinöörin F. M. von Willebrandin.

— **Walitus.** Howioikeuden-auskultantti J. A. Lewonius on walittanut ehdotuksesta awonaisen waraläänin kamreerin wiran asettamiseksi Oulun läänissä.

— **Wäliaikaista liikennettä Sawon rautatiellä** ei liene odotettawana, tietää N. Pr. Yli-insinööri Tallqwist on ratatirehtööri Wasastjernan ja ylitirehtööri Thesleffin kanssa näinä päiwinä tarkastellut Kuopion—Mikkelin wäliä, joka jo on kiskoitettu, ja tulos tästä tarkastuksesta on olewa kertomus tie- ja wesirakennusten ylihallitukselle, jossa kehoitetaan, että wäliaikaista liikennettä ei pantaisi toimeen. Paitsi sitä, että liikkeesen tarwittawaa kalustoa puuttuu, ei kysymyksessä olewa wäli ole wielä suuremmaksi osaksikaan täytetty eikä justerattu, joten se maan jäädyttyä ei ole tarpeeksi turwallinen. Liike-kustannukset nousisiwat sitä paitsi noin 80,000 markkaan. Tawaran kuljetus ei muka saattaisi näin paljoa tuottaa, koska useimmat kauppiaat jo owat hankkineet itselleen talwiwarastot. Kouwolan—Mikkelin wäli taas ei ole kuin osaksi kiskoitettu. Mitään ei kuitenkaan liene estämässä wäliaikaisen tawaraliikkeen toimeenpanemista niillä osilla rataa, jotka owat kiskoitetut walmiiksi, ja siksi ajaksi syksyä ja kewättä, kuin maa pysyy sulana.

— **Kuollut.** Hämeenlinnan suomalaisen lyseon rehtori Kaarlo Johan Blomstedt kuoli maanantaina t. k. 29 p:nä Hämeenlinnassa.

— **Laiwain yhteentörmäys.** Kristianiasta ilmoitetaan sähkötietä että Wenäläinen höyrylaiwa „Arkangel" ja Glasgowilainen höyrylaiwa „Neptun" törmäsiwät t. k. 21 päiwää wasten yöllä yhteen Leisterin ulkopuolella. Molemmat uppoſiwat. „Neptunin" miehistö on saapunut Flekkefjordiin, „Arkangelista" pelastui ainoastaan 7 miestä ja perämiehen waimo. Kapteni ja 18 miestä hukkui.

— **Kaupungin-waltuusmiesten kokouksessa** tuorstai-iltana käsiteltiin seuraawia asioita:

Muutamien kaupungin wirkamiesten ja palwelijain wirkain lakkauttamisesta sekä palkkain alentamisesta oli sitä warten asetettu waliokunta, johon kuuluwat hrat J. L. Pentzin, A. Hasselblatt, J. G. Pentzin, V. Aulin, P. Bäckwall, K. v. Ficandt, K. Dahlström ja W. Rehnbäck, walmistanut mietinnön, jossa ehdoiteltiin:

1) että kaupungin toinen pormestarin wirka, kun jompikumpi nykyisistä kahdesta pormestarin wirasta awonaiseksi joutuu, lakkautetaan, joten siis kaupungissa tulisi olemaan ainoastaan yksi pormestari; samoin olisi raastuwanoikeuden notariuksen wirka lakkautettawa, mutta siihen siaan otettaisiin wanhempi oikeusraatimies 4,000 markan palkalla ja nuorempi oikeusraatimies 2,400 markan wuotuisella palkalla, ollen wiimeksi mainitun welwollisuus raastuwanoikeuden istunnoissa kirjoittaa pöytäkirja oikeuden toisessa osastossa;

2) että kaupunginwaltuusmiesten sihteerin palkka alennetaan 1,600 markasta 800 markkaan;

3) että kaupungin-waltuusmiesten wahtimestarin wirka lakkautetaan ja se toimi yhdistetään rahatoimikamarin wahtimestarin wiran kanssa, joista molemmista wiroista wiranpitäjä saa 600 markkaa palkkaa wuodessa;

4) rahatoimikamarin kamreerin palkka alennetaan 4,000 markasta 3,500 m:kaan;

5) waakamestarin palkka alennetaan 2,000 markasta 1,500 m:kaan;

6) poliisikomisarjuksen wirka lakkautetaan, kun mainittu wirka joutuu awoimeksi, ja siaan perustettaisiin wanhemman poliisikonstapulin wirka 1,200 markan wuotuisella palkalla;

7) terweyslautakunnan wahtimestarin wirka lakkautetaan ja mainittu toimi yhdistetään raastuwan wahtimestarin wiran kanssa;

8) että sitten kun aiottu waiwaistalo saadaan toimeen, köyhäinhoidon sihteerin wirka lakkautetaan ja hänen tehtäwistään pitää huolen waiwaistalon johtaja, jolloin myöskin köyhäinhoidon wahtimestarin wirka lakkautetaan.

Mainitun ehdoituksen mukaan säästyisi kaupungin waroja wuosittain 8,98[illegible] markkaa. Ne muutokset, jotka nyt heti woisi tapahtua, pantaisiin toimeen 1 p:stä tammikuuta 1889.

Näiden ehdotusten johdosta päätettiin seuraawasti: Toisen pormestarin wiran lakkauttamisen suhteen päätettiin kysyä maistraatin ja raastuwan mielipidettä. Asia jätettiin siis toistaiseksi kunnes maistraatin ja raastuwan lausunto on saatu.

Waltuuston sihteerin palkka määrättiin wastaisuudessa 800 markaksi, samoin rahatoimikamreerin palkka 3,500 markaksi wuodessa. Kaupunginwaltuusmiesten wahtimestarin wirka lakkautetaan, kuten waliokunta oli ehdottanut, ja yhdistetään rahatoimikamarin wahtimestarin wiran kanssa.

Ehdotus waakamestarin palkan alennuksesta 1,500 markkaan jätettiin wielä päättämättä siksi kuin hankitaan tarkempia tietoja, kuinka paljon hänellä on työtä tästä wirasta. Poliisikomisariuksen wiran lakkauttamista koskewa kysymys lykättiin maistraatiin lausunnon antamista warten. Terweyslautakunnan wahttmestarin wirka yhdistetään raastuwan wahtimestarin wiran kanssa. Köyhäinhoitohallituksen sihteerin wiran lakkauttamista ei wielä lopullisesti päätetty, waan jää asia odottamaan siksi, kunnes waiwaistalon kysymys on ratkaistu.

Waliokunnan mietintö 21 §:n muutoksesta waltuusmiesten työjärjestyksessä, joka pykälä selittää, milloin waltuusmies on jääwinalaiseksi katsottawa, jätettiin ensi kokoukseen.

Rahatoimikamari oli esittänyt että Linnansaarella saisi yleisö pittää halkoja warastossa ja päätettiin maanwuokraa ottaa halkojen warastoon panijoilta 25 penniä syllältä kerralta.

Myöskin puutarhayhdistys oli anonut että se saisi haltuunsa kaiken joutilaan maan Linnansaarella, puiden ja kukkain istuttamista sekä muita yhdistyksen waikutus-alaan kuuluwia toimenpiteitä warten. Waltuusmiehet myöntyiwät tähän pyyntöön, mikäli se koskee mainitun saaren kaunistamista, waan omistusoikeus saareen kuuluu kaupungille kuten ennenkin.

Päätettiin ilmoittaa maistraatiin kutka waltuusmiehistä wuorollaan eroawat tämän wuoden lopussa, joten waltuusmiesten waali on toimitettawa.

Kaupungin korkeammalle käsityöläiskoululle myönnettiin 500 markan suuruinen määrärahan korotus wuosittain toistaiseksi.

Hokhojalautakunnan jäseneksi walitiin w.-tuomari Arthur Snellman.

Hautajärwen y. m. anomus muutamain niittyjen uudelleen jywittämisestä hylättiin.

Hywäksyttin entinen majoitustaksa Wenäjän sotawäen majoitukselle.

Mynnettiin läänin-eläinlääkäri Stolpelle 800 markkaa wuosittain toistaiseksi, tämän wuoden alusta lukien, kun hän oman toimensa ohella hoitaa myöskin kaupungin-eläinlääkärin wirkaa.

Wapaaehtoisen palokunnan anomus saada n. k. ruuttahuoneen tontti palokunnan oman huoneuston sijaksi lykättiin rahatoimikamariin.

— **Kuollut.** Entinen kruunun wouti Saloisten kihlakunnassa, assessori G. A. Hårdh on kuollut Raahessa t. k. 24 p:nä 87 wuoden ijässä.

— **Talwi** on jo täydessä woimassa seuduillamme. Lunta on satanut runsaasti ja ilmat muuttuneet warsin koleiksi, niin että salmet ja meren rannat paikoin owat jäänriitteessä. Eilen aamulla oli 18 pykälän kylmä.

— **Uusi silta Lestijoen poikki** Lohtajan ja Kannuksen pitäjän kunnalliskokous on päättänyt rakentaa sillan Lestijoen poikki lähelle Kannuksen asemaa ja kirkkoa, tielle, joka wie Oululun. Siltaa, joka on erittäin tarpeellinen, on tuumittu jo kaksikymmentä wuotta

— **Wäkiwaltaa sotawäen puolelta.** Käynti Lappeenrannan „wästingissä" ei näy olewan niinkään turwallinen. Wiime sunnuntai-iltana karkasi wenäläisiä sotamiehiä erään maalaisnaisen päälle lyöden ja hakaten häntä päähän. Kun nainen sitte turwasi lasaretinhoitajan suojelukseen, hyökättiin toistamiseen molempien kimppuun ja lienee lasaretinhoitajakin siinä kahakassa saanut osansa. Wiimein tuli suomalaisia paikalle, joitten suojaamana nainen pääsi pakoon. (L. U.)

— **Kowa-onninen waras.** Wiime kuun lopulla tuli waras yöllä Pekka Kauppisen mökkiin Jisalmen Sukewalla. Kierteli ensin seinänwierillä ja nuuski, olisikko mitään ottamista. Mutta onneksi walwoi mökin isäntä, sillä joku paha aawistus ei ollut antanut hänen nukkua. Kuunnellen tarkasti wuoteellaan, seurasi hän warkaan liikettä. Waras hiipi eteiseen ja tuntui kamarin owea rapistelewan. Silloin herätti kauppinen waimonsa, selitti asian hänelle ja käski olemaan hiljaa eikä säikähtämään, jos tässä mitä erikoisempaa tapahtuisi. Sitte nousi hän wuoteeltaan, hiipi owelle, wankka halko kädessä. Äkisti hän aukaisi owen ja hyökkäsi warkaan kimppuun, antoi sille pimeässä eteisessä halosta minkä suinkin jaksoi. Waras ei ollut tätä osannut ensinkään aawistaa ja pötki kiireimmiten pihalle. Kauppinen jälessä, halko ojona.

Tämmöinen warkaan wastaanottaminen on aiwan paikallaan. Ja Kauppinen olisi warsin tyytywäisenä ja puhtaalla sotakunnialla palannut wuoteelleen, jos hän ei tarpeettomassa kiiwaudessaan olisi lähtenyt warasta takaa ajamaan. Sillä ulkona hän heikossa kuuwalossa tunsi warkaan — omaksi lehmäkseen, joka oli hiipinyt eteiseen nurkassa säilytettäwiä nauriita syömään. Päätään puistellen ja kiukkuisesti mölisten lähti se metsään juoksemaan.

— **Kamala ryöwäysmurha.** Heinäweden Wihtarin kylässä on, tietää Karj., eräänä yönä toiswiikolla talollinen Pakarinen nahkaremmillä kuristettu kuoliaaksi omassa sängyssään ja jollakin aseella lyöty suuta wasten niin että hampaat oliwat irtaunneet sekä wiety häneltä noin 3,000 mk. rahaa. Murhatulla oli tapana säilyttää rahansa aina luonansa, uskaltamatta niitä lainata tahi tallentaa pankissa, minkä typerytensä noin kamalasti sai maksaa hengellänsä. Murhaajasta, joka warmaan on tarkoin tuntenut talon olot, koskapa on tiennyt hankkia huoneen oween käytäwän awaimenkin, ei ole wielä saatu tietoa.

— **Sanomalehti Finlandin yhtiöllä** oli wiime lauwantaina yhtiökokous. Ei ole wielä päätetty, ilmestyykö lehti ensi wuonna, mutta ainakaan kunnallisneuwos Agathon Meurman ei tule, kuten Hbl. kertoo, päätoimittajaksi.

— **Kaksi suomalaista suorittanut agronomitutkinnon Ruotsissa.** U. S:lle tulleen sähköſanoman mukaan suorittiwat hrat T. W. Sainio Hämeestä ja U. Frosterus Uudestakaupungista julkisen agronomitutkinnon Ultunan kuninkaallisessa maanwiljelys-opistossa Ruotsissa.

— **„Wiileitä" kylpyjä.** Meriweden lämpö on jo nykyisin noin 5 astetta, nousten keskipäiwällä kuuteen asteesen. Tuosta eiwät kumminkaan ole millänsäkään ne henkilöt, joiden Finl. kertoo Helsingissä wielä käywän uimassa. K:lo puoli 8 karaisi muuan herrasmies itseänsä neljän asteen lämpöisessä wedessä, jolloin ilman lämpö oli wain asteen yläpuolella jäätymäpistettä. Samassa uimalaitoksessa kylpi wielä toissa sunnuntaina kaksi naista. Toisessa uimahuoneessa oli kolme miestä muutamia päiwiä takaperin käynyt jokapäiwäisillä kylpymatkoillansa.

— **Rukkaset wihkiessä** antoi tuonoin Raumalla eräs morsian sulhaselleen. Papin tawalliseen kysymykseen: „tahdotko ottaa" j. n. e. wastasi morsian: „ei", josta syystä wihkimisen kautta tapahtuwa läheisempi yhdistyminen jäi siksensä. Tuomiokapitulista on pyydetty erokirja.

— **Keisari Wilhelmin** matka Wieniin ja Roomiin on maksanut 1 miljoonan markkaa. Keisari on näet antanut warsin runsaasti lahjoja molemmissa kaupungeissa hallitsijain palwelijoille ja wirkamiehille.

— **Saksan keisari ja paawi.** Roomassa ollessaan käwi keisari Wilhelm myöskin terwehtimässä pyhää isää Watikanissa. Paawi sanotaan kolmesti ottaneen puheeksi niin sanotun roomalaisen kysymyksen tai paawin maallisen wallan säilyttämisen, waan keisari ei taipunut paawin tuumiin. "Minä olen häneltä riistänyt kaikki wallan haaweilemiset" sanotaan keisarin lausuneen kuningas Umbertolle, tultuansa paawin luota.

— **Hirmuinen nälänhätä** wallitsee Indianien maassa Canadan luoteisessa osassa Pohjois-Amerikassa.

— **Gesscken,** jota wastaan on nostettu kanne keisari Fredrik wainajan päiwäkirjan julkaisemisesta, on sairastunut arweluttawasti. Häntä hoitaa wankihuoneen lääkäri.

— **Tanskalainen työwäenliike luopuu sosialismistä.** Äsken pitiwät Seelandin Työwäenyhdistyksien edustajat kokouksen Köpenhaminassa, johon oli kutsuttu useampia wasemman puolueen „folketingin miehiä". Kun enemmistö näkyi olewan sosialidemokrateja ja pari päätöstä tehtiin sosialiseen suuntaan, poistui kokouksen puheenjohtaja toimestaan, jättäen wähemmistön kanssa kokouksen.

Tämä wähemmistö, — waltuuskunta 15 seelantilaisesta maalais-työwäenyhdistyksestä — piti seuraawana päiwänä kokouksen, jossa päätettiin yhtymisen noudatuksesi yhteisille maalaistyöwäen-yhdistyksille Seelannissa seurata kansawaltaista ohjelmaa. Tämän ohjelman mukaan waadittaisiin muun muassa, maksutointa lääkärinhoitoa, turwauskasoja wanhuuden päiwinä, waiwaishoitolaitosten järjestämistä, wälillisien werojen huojentamista ja tullien poistamisen elatusaineista, kansanopetuksen parantamista, waltiollisien ja kunnallisien waalien toimitusta pyhäpäiwinä y. m.

— **Tulwa Kreikassa.** Ankarat sateet owat aikaansaaneet tulwia Kreikanmaalla. Niinpä on Ateenan ja Patraksen wälillä 20 kilometeriä rautatiettulwa häwittänyt. Yöllä wiime lauwantaita wasten tapahtui myöskin Salandran ja Grassanon wälillä maan-

wyörymä, jolloin Neapeliin menewä juna joutui pois radalta. Kuusi henkeä kuoli ja 10 haawoitettiin.

— **Kaupanteko pyhäpäiwinä Moskowassa** on uudelleen päässyt kukoistamaan, waikka se oli ennen rajoitettu, niin että ainoastaan 3 tiiman aikana saatiin tehdä kauppaa pyhäpäiwinä. Kaupunginhallitus, johon kuuluu enimmäkseen kauppamiehiä, owat nyt päättäneet että kauppaa saa tehdä rajattomasti koko päiwän pyhinäkin.

Sähköfanoma

Oulun Ilmoituslehdelle.

(Sähköfanomatoimistolta.)

Helsinki 26 p. Lokak.

Mittainwakouskomissionin päällikkö, kenralimajuri Edward Neowius ja Multian hoitoalueen metsänhoitaja Aminoff kuoliwat eilen.

Wakawia sanoja Ameriikaan aikoville.

Kerta kerralta owat pohjoismaalaiset, jotka oleskelewat Ameriikassa, warottaneet kansalaisiaan matkustamasta sinne, jolleiwät ole hywästi warustetut tulewia waikeuksia wastaan. Wiimeksi on norjalainen kirjailija Kristoffer Janson, joka kauwan on ollut Yhdyswalloissa, wakawasti warottanut niitä, jotka uneksiwat helppoja ansioita luwatussa maassa.

On kummallista — sanoo hän — kuinka kiinteästi se usko on kotokansassa, että siirtolainen tuossa paikassa saa turwatun aseman Ameriikassa. Totuus kuuluu aiwan toisin: Ameriika on kowan työn maa; siellä eurooppalainen oppii wasta tuntemaan, mitä työn tekeminen on, ja kilpailu on tullut niin suureksi, että joukko maahan tulewia siirtolaisia kulekssii työttömänä suurissa kaupungeissa, odottaen minlaista tointa hywänsä, miten raakaa ja raskasta tahansa. Ihmisparwet, jotka tulewat tänne rahoitta ja ystäwittä, saawat siis kärsiä nälkää, ja usein loppuu heidän hyödytön hakemisensa itsemurhaan. Helpoimmin eläwät ne, jotka osaawat käyttää lapiota, mutta niidenkin pitää olla walmiina katsomaan työtöntä odotusaikaa silmiin.

Erittäinkin warottaa Kristoffer Janson sellaisia, jotka owat saaneet "hienomman" kaswatuksen, joka tarkoittaa waan kirjatietojen hankkimista. Sellaisia owat ylioppilaat, eri ammattien opettajat ja naiset, jotka tahtowat koettaa palwelustytön elämää. Saan usein sellaisilta kirjeitä — Sanoo K. J. — joissa he pyytäwät minun hankkimaan heille "heidän siwistystään ja tietojaan wastaawia" paikkoja enkä woi olla nauramatta. He tuntewat liian wähän täkäläisiä oloja!

Ensimmäisenä loukkauskiwenä on kieli. Skandinaawialainenkin isäntä waatii ehdottomasti, että hänen kauppa-apulaisensa ja kirjanpitäjänsä woiwat palwella englannin kielisiä, ja kowan työn tekijä, joka ei ymmärrä esimiehensä käskyjä, saa pian eron — on kyläksi kansaa odottamassa hänen leipäpalaansa. Elköön siis kukaan, jolla ei ole waroja elämään oppiaikaa, matkustako Ameriikaan osaamatta käytännöllisesti Englannin kieltä.

Englanninkielisenkään miehen ei ole helppo saada hengellistä työtä. Hän saa olla tyytywäinen, jos hän saa ansiota raskaan työn tekijänä — ja kuinka usein kykenee hän kestämään kilpailua sitkeän irlantilaisen tahi kotimaan wankkojen talonpoikais-nuorukaisten kanssa? Mitä auttaa hywä tahto? Mitä hyödyttää se, että hän ponnistelee, kunnes kaikkia jäseniä pakottaa — kirjallisesti siwistynyt pääsee harwoin oikein kiini lapioon, ja tarkastusmies (orjawouti) on maksanut pusertaakseen mitä enimmän työtä päiwäpalkasta.

Entäs neiti-piiat? Niitä on wallan sääli. Ylipäänsä ei heiltä puutu hywää tahtoa ja lujaa rohkeutta — ainakaan niin kauwan kuin istuwat kotona ja kirjoittelewat kirjeitä. Mutta todellisuus on toisennäköinen, kuin tulewaisuuden unelmat. Nämä nuoret naiset owat halukkaat mihin työhön hywänsä, sanowat he; waan annas niiden koettaa! He eiwät woi pestä lattiaa eiwätkä pyyhkiä kunnollisesti pölyä huoneista. He walittawat ja woiwottelewat, kantaessaan sylyksen makuuwaatteita tuuletettawaksi. He nousewat k:lo 4 tuimana talwiaamuna lämmittämään kamiinia . . . . kuka saattaa ihmetellä, jos neiti-piika kadottaa rohkeutensa, hän, joka on tottunut makaamaan lämpimässä wuoteessa ja toisten palweltawaksi! Mutta silloin kadottaa emäntä kärsiwällisyytensä, tyttö saa etsiä itselleen toisen paikan ja niin ajelehtaa talosta taloon. . . . . Ah, wanhemmat eiwät kotona woi mielessään kuwailla, kuinka sydämmettömästi he menettelewät antaessaan tytärtensä tulla tänne palwelukseen. Tytöt eiwät ainakaan saisi lähteä kotoaan, ennenkuin perin pohjin owat oppineet ja tottuneet kaikkiin roaimpiinkin talouden toimiin. Työ täällä tulee kyllin raskaaksi kuitenkin.

Meri.

Matkalla Amerikaan.

Suuri waltameren laiwa liukuu pitkin äärettömän awarata ulappata. Siirtolaisen mielestä on jo haihtunut jäähywäisten haikeus ja uusia, outoja tunteita on sijaan siirtynyt. On ilta. Tulena palaa lännen taiwas. Laiwan laitaa wasten nojaten tuijotamme me salaperäisen weden sywyyteen.

Mahtawa merenpinta, joka samalla wuorokaudella waahtona kuohut, hymyilet, leimuat ja olet murheellisen näköinen - mitä kätket tuolla alhaalla suuressa, hiljaisessa sywyydessäs?

Ja sinnekin, aina sinnekin alas on ihminen upottanut sähköisen langan. Sitä myöten kai tälläkin hetkellä mennä wihlasee sanoma maailman äärelta toiseen, salamana wälähtää ohitsemme. Kahteentoista päiwään ei tietoa mistään muusta maailmasta. Ei yhtään kirjettä. Ei yhtään sanomaa. Myrskyt, wastatuulet ja sumu owat wiiwyttäneet laiwaa ja wielä on wiikko kulettawana, ennenkun olemme perillä.

Päiwä on painunut mailleen. Kello on 9. Joka päiwä olemme työntäneet kellojamme puoli tuntia jälellepäin. Nyt on siis siellä kotona puolen yön aika. Ja kun ajatuksissamme ajaudumme sinne kauwaksi, jossa jo näillä ajoin nukutaan, liukuu siirtolaislaiwa hiljalleen yön helmaan.

Kokan edessä waahtoaa wesi, ensiksi hehkuwina sateenkaaren wärisinä kuplina, sitten kuin walkoisena höyrynä, ja wiimein pimeän woittaessa niinkuin kuohuisi siinä sulawa metalli.

Se on Golfi-wirran tulikiwi, joka kihnautuessaan laiwan laitoja wastaan sillä tawalla hehkuu. Peräwesi tulla wiilettelee jälellä päin saman näköisenä. Se on kuin suuri loistawa wiuhka, joka notkeasti taiwuskelee aaltojen mukaan ja johon on kirjailtu tuhansia tuikkiwia tähtiä. Se on niinkuin iso uiskentelewa tulihäntä.

Mustana ruuhottaa taiwas meren päällä, joka on yhä musta sekin. Yö on niin hiljainen, niin äänetön ja hiljainen, mutta samalla niin tyhjä. Tuntuu siltä kuin waltaisi mielen se suuri tyhjyys, joka ennen maailman luomista lepäsi wetten päällä, niinkuin ensimmäisessä Mooseksen kirjassa kerrotaan. Pitkissä, wienoissa, loiwissa laineissa waeltaa jalkojemme alla waltameri, ja lännen tuulikin lepää.

Pikimustien pilwien peitossa on kuu. Mutta kas! Yht'äkkiä repiää rako paksuun pilween ja sen läpi pelmahtaa kimppu kirkkaita walonsäteitä laiwan kannelle, joka hetken loistaa yön pimeydessä . . . ja sitten taas sankkenee taiwas, mutta laiwan peräsä leimahtaa taas hehkuwa kuwa palamaan eikä jätä sitä, ennenkuin aamu koittaa.

Neljästoista päiwä walkenee, kosteasti rusottaen ylenee auringon kehä kuchuwasta merestä. Myrskystä.

Atlantin merellä myrskyää! Kynä käy woimattomaksi! Maalari pitäisi olla, jättiläiskangas pitäisi kiinnittää taiwaan rannasta taiwaan rantaan ja wielä pitäisi olla sataisten sadat siweltimet ja niiden mukana wärit niin wäkewät, että silmä huikiaisi ja hämmästyisi — eikä kuitenkaan woisi kuwata tätä mahtawaa näytelmää, näitä kapinassa riehuwia wesiwuoria, jotka painien, pauhaten, kiehuen, ulwoen ja ulisten irwellä ikenin ja kaulat pitkälle ojennettuina kiitäwät eteenpäin pirullisessa menossa toisiaan nielläkseen ja edellään ajaen woimatonta laiwaa, joka walittaen ja huohattaen merihädässä iskee kokkansa hirwiöiden niskaan, joissa ei tunnu mihinkään 1,500 hewosen wähäpätöinen woima.

Myrsky on ohitse. Taulu on toisellainen. Meri huojuu pyörteinä, sileäselkäisinä maininkeina. Ihmetellen pistäwät siellä täällä pilwille päänsä pyöreäturpaiset hylkeet. Kokan edessä etäämpänä köyristää walaskala ja ruiskuttaa säännöllisiä wesipatsaita ylös hiljaiseen ilmaan. Pienten laineitten harjalla keikuttelee laiwa kuin tanssien.

Ja sitten saawumme me hiekkasärkien sisäpuolelle New Foundlandiin, sinne, mistä owat kotoisin waltameren uswat. Olemme joutuneet Atlantin meren hautausmaalle, ja yht'äkkiä wallitsee laiwassa kuolon hiljaisuus.

Sillä walkea paksu sumu peittää pinnan ja sulkee näköalan. Sen läpi häilähtelee höyrypiipun suusta sawupatsas niinkuin eksyksissään hätäilewän eläimen häntä. Kokkakannalle päästää sumutorwi tuon tuostakin suustansa surkean walittawan ulwontansa.

Wahtimiehiä lisätään. Pelko wawistuttaa jokaista, sillä täällä ilman rajamailla ja kahden maailman wälillä, täällä, missä suuret laiwat äänettöminä hiipiwät kuin sukkasillaan hamuilewat sokot ja saattawat yht'äkkiä syfätä toisiaan kylkeen ja painua tuokiossa meren sywyyteen, täällä waltaa rohkeimmankin merimiehen omituinen ahdistus, jota ilmatorwi parhaiten tulkitsee äänellään.

Niinkuin tasainen jauhoinen kakku, lepää walkoinen sumupalli meren pinnalla. Sen läpi harrottawat mastojen huiput, kannelta eroittaa niiden kullatut nuppulat päiwäpaisteessa kiiltämässä. Me kohoomme sinne ylös, ja — mikä näky! Niinkuin luomisen ensi aamuna, liikkuwat awaruuden irtonaiset usmat omituisessa hämmingissä. Alhaalla uipi laiwa, mutta me emme sitä näe. Istuen korkean maston huipussa, siirrymme näkymättömien käsien kulettamana yli peninkulmain laajuisten liikkuwain lakeiden. Päämme päällä on taiwas sininen ja aurinko paistaa kirkkaasti ja lämpimästi.

Hetken kuluttua on satumainen näkö kadonnut. Perässä puhallakse propelli taas täyteen käyntiinsä ja laitimaisten usmariekaleitten läpi kulkee laiwa jo kaksinkertaisin woimin kaukaista päämaaliaan kohti.

Edellämme wyörywä sumu tulee sateena alas; takana heloittaa aurinko; ja nyt saamme nähdä meren suuremmoisimman näytelmän.

Kahdesta wastakkaisesta paikasta waltameren näköpiirin rajalla alkaa silmiemme edessä kaswaa kaksi leweää kosteata patsasta. Ne loistawat sateenkaaren kaikilla wäreillä, sillä ne owat sateenkaari itse. Ylöspäin ne kohoawi, samalla kuin ne ikäänkuin imewät mehewämpiä wärejä tuosta suuresta merestä; ne kimmeltelewät, ne loistawat, ne pitenewät ja sulawat yhteen kaarewan taiwaan alla. — Seisten meren pinnalla, kaswaen siitä ja kaareillen sen yli on tämä ihmeellinen ilmiö niitä ihanimpia, mitä ihmisen silmäin eteen saattaa koskaan sattua.

Tällaisen kunniaportin alatse purjehtii nyt keisari Vanderbiltin maahan siirtolaisten suuri laiwa, laiwa, joka on täynnänsä eläwätä lastia, tuhansia toiweita ja tuhansia toiwomuksia. (Sawon suomennos.)

Kansankirjaset ja kolportöörit.

Kirjallisuuden lewittäminen kulkukauppiasten, kolportöörien, kautta on muualla maailmassa hywin yleinen ja paljon käytetty myöntitapa. Meilläkin sitä on jo wuosikymmeniä harjoitettu, waikka werrattain pienimmässä määrässä, ja melkein yksinomaan mitättömän roskakirjallisuuden lewittämiseksi. Ken ei olisi nähnyt noita pieniä, enimmäkseen 5 ja 10 p:iä maksawia, 8—16 siwuisia "arkkiweisuja" ja muita sellaisia pikku kirjasia, joita tapaa jok'ikisessä talon, torpan ja mökin tuwassa maassamme? Ken ei tietäisi myöskin minkälaisia ne owat sisällöltään? Suurimmaksi osaksi owat ne olewinaan n. k. "rakkauden lauluja", huonosti kyhäiltyjä runoja, jotka eiwät oikeasta n sisällä mitään; mutta paljon on niissä myöskin kertoma-runoja, joissa jutellaan jostakin äskettäin tapahtuneesta tulipalosta, murhasta tai muusta rikoksesta ja tapaturmasta. Rikoksen tekijät esitellään näissä "wiisuissa" tawallisesti suurina sankareina, tawalla joka synnyttää kansassa ihailua heitä kohtaan eikä suinkaan inhoa, jota ansaitsisiwat. Nämä owat kuitenkin wiattomin kaji tämän laatuisesta kirjallisuudesta. Paljon pahempiakin löytyy ja ne owat sellaiset, joissa suorastaan mitä törkeimmillä sanoilla loukataan siweellisyyttä.

Tällaista kirjallisuutta lewitetään kansaamme, on jo kauwan lewitetty aiwan julkisesti, waikkei mihinkään toimiin ole ryhdytty sen ehkäisemiseksi, ilman että edes nuo herrat, jotka owat olleet niin walmiit uudemman kirjallisuutemme niskaan hyökkäämään, owat sanallakaan moittineet tämänlaatuista kirjallisuutta, joka kuitenkin enemmän kuin mikään n. k. "realistinen" on omiansa turmelemaan sekä kansan siweellisyyden, että sen kaunenden aistin.

Miten suunnattomissa määrin tällaista roskakirjallisuutta lewitetään, arwaa, kun tietää että sellaisten kustantajat tawallisesti ottawat kirjasistaan 10—15 tuhannen kappaleen suuruisia painoksia ja sittenkin otetaan useista monta painosta.

Jollakin keinoin on tälle kirjallisuuden tulwalle sulku rakennettawa ja se ohjattawa uudelle, paremmalle tolalle.

Sanomalehti "Tapio", joka äskettäinon ottanut puheeksi tämänlaisen kirjallisuuden, huomauttaa aiwan oikein, että maalaisnuorison on täytynyt tyytyä noihin wiisuihin ja renkutuksiin kun ei ole ollut parempaa tarjona, sillä kirjakauppoihin, jossa kyllä niitä olisi, se harwoin joutuu käymään ja sitäpaitsi ei parempaa kirjallisuutta saa niin helpolla ja wähissä ostissa. Mainittu lehti ehdoittelee sen wuoksi että jotkut kansan parasta harrastawat henkilöt ryhtyisiwät toimeen ja poimisiwat kirjallisuudestamme parhaimpia kansantajuisia kertomuksia ja runoja sekä painattaisiwat niitä pieniksi arkeiksi, joita kolportöörien kautta lewitettäisiin. Ne warmaankin pian työntäisiwät roskakirjallisuuden tieltään ja uusi puhtaampi wirta päässisi kansaan waikuttamaan.

Kannatamme kaikin puolin tätä ehdoitusta ja soisimme jonkun toimeliaan miehen ryhtywän puuhaan käsiksi. Tosin on hra G. W. Wilénin kustannustoimisto Turussa osaksi tällä alalla työskennellyt, painattaen etupässä uskonnollisia kirjasia, mutta nuori kansa haluaa myöskin kaunokirjallisuutta ja runoja ja niitä, ainakin paremman laatuista ja uudempaa, puuttuu hra Wilénin kustantamissa. Että tämmöisten kirjasten kustantaminen olisi tuottawata siitä ei ole epäilemistäkään, jos waan niitten lewittämistä innokkaasti harrastettaisiin. Niinpä kertoo hra Wilén painattaneensa tällaisia pikkukirjaisia kaikkiaan 1,160,00-kappaletta, joista yksi miljoona kappaletta on jo lewitetty ympäri Suomen maata.

Jo useita wuosia sitten aikoi eräs tunnettu suomalainen kirjailija alottaa taistelua rekiwiisuja wastaan ja tarjosi sitä warten runoelmiaan eräälle suuremmista kirjan kustantajistamme. Tämä ei kuitenkaan tahtonut "pilata kustantajamainettaan" arkkikirjallisuudella, joten runot painettiin tawallisuuden mukaan suurempana wihkona ja puuha jäi sikseen.

Toiwottawa olisi, että löytyisi joku muu uskaliaampi, joka rohkenisi ryhtyä suuremmassa määrässä tätä kirjallisuutta kustantamaan, ainakin olisi tässä hywä työala innokkaalle miehelle.

Hyöty kirjasta.

Kaikissa mahdollisissa huwituksissa, joita suinkin woi ajatella, ei mikään ole huwittawan kirjan lukemisen wertainen kowasti työskentelewälle miehelle hänen päiwätyönsä jälkeen, jos hänellä waan on siihen halu, ja jos hänellä on kirjoja lukeakseen. Siihen ei tarwita ruumiillista työtä, jota hänellä on ollut kyllältä, ehkä liiaksikin. Se poistaa hänen kodistaan sekä ikäwyyden että yksitoikkoisuuden, mikä yhdeksässä kohdassa kymmenestä on saattawa hänet kapakkaan, omaksi ja perheensä wahingoksi. Lukeminen saattaa hänet wilkkaammalle ja mielyttäwämmälle, sekä waihtelewammalle ja huwittawammalle kannalle, ja tätä nauttiessaan woi hän unhottaa nykyisten hetkien kowuudet yhtähywin kuin jos istuisi kapakassakin, kuitenkin sillä suurella edulla, että hän panee nyt rahansa ainoastaan warsinaisiin tarpeisiinsa sekä omaksi että perheensä hyödyksi ja myös wälttää juopumuksesta seuraawan päänkiwistyksenkin. Mutta sen, minkä hän on lukenut, seuraa häntä hänen päiwätöihinsäkin, ja jos tuo hänen lukemansa kirja sisälsi jotain ylewämpää, niin antaa se hänelle jotakuta miettimistä pelkän koneentapaisen, raskaan työn ohessa. Mutta jos wielä onneksi sattuu joku erittäinkin hywä kirja hänen käsiinsä, niin mikä kodillinen huwin lähde on sitten awoinna! Mimmonen perheellisen yhteyden side! Hän woi itse lukea perheensä kuullen, tai panna waimonsa tahi wanhemman poikansa tahi tyttärensä lukemaan sitä tahi antaa sen wuorottain kädestä käteen. Kaikilla on siitä hyötyä, kaikki auttawat he toistensa tyydytystä ja yhteisen huwin ja hywän lähde on siten löydetty. Ei mikään yhdistä ihmisiä, niinkuin yhteys henkisessä nautinnossa. Se waikuttaa wielä heissä keskinäistä kunnioitusta ja synnyttää heissä jokaisessa tuon kaiken hywän kolkkakiwen — itseensä luottamisen. Se warustaa jokaisen ikäänkuin awaimella, jota hän woi ymmärtäwäisenä olentona käyttää edukseen, astuaksensa rintansa pyhään temppeliin, että hän woi katsella ja waeltaa siellä ihastuneena wieraana, koskea kaiken sen sulouden ja nähdä löytämänsä kalleudet. Ja sillä tawoin johtaen hänet etsimään omasta powesta onnellisuutensa suurimpia lähteitä, waroittaa kirja häntä samalla kertaa olemaan warowaisen, ettei hän saastuttaisi ja häwäisisi sisällistä puhdasta temppeliään.

Sekasanomia.

— **Maailman pienintä kansarotua** on niin kutsuttu Akkakansa, joka asuu Albert Nyansa järwen länsipuolella Afrikassa. Tämä kansakunta löydettiin wuonna 1870 ja Emin pascha on siitä antanut tarkempia tietoja. Mainittuun kansaan kuuluwat ihmiset owat keskimäärin ainoastaan 4 jalkaa pitkiä, mutta onpa tawattu muutamia naisia, jotka owat ainoastaan 3 jalkaa 10 tuumaa pituudeltaan.

— **Kuherruskuukauden aikana.** Muudan nuori englantilainen pariskunta matkusti Parisiin wiettämään kuherruskuukauttaan. Muudanna iltana meniwät he eräässen rawintolaan, jossa wiettiwät hauskasti aikansa aina k:lo 3:meen asti aamupuolella, jolloin wiimeinkin läksiwät pyrkimään siihen hotelliin, jossa he asuiwat. Mutta kun oliwat maistelleet wähän liiemmäksi sampanjaa, niin eiwätpä osanneetkaan mennä hotelliin. Englantilainen ei kumminkaan ollut neuwoton, hän lewitti saaliinsa katuwierelle ja rupesi siihen nukkumaan, kehoittaen nuorta waimoaan paneutumaan maata hänen rinnallensa. Poliisi tuli kumminkin hetken perästä ja ajoi tuon nukkuwan pariskunnan jälleen jaloillensa sekä ohjasi lähimpään poliisikonttoriin wiettämään lopun yötä.

— **Mehiläisten hoidossa** työskentelee Amerikan Yhdyswalloissa tätä nykyä noin 300,000 henkeä ja wuotuinen medensaalis nousee 100,000,000 naulaan ja sen arwo lasketaan 15,000,000 dollariksi. Wahan saalis arwataan 500,000 naulaksi, jonka raha-arwo on 100,000 dollaria.

— **Kiinan keisarilla** oli ennen hallitusistuimelle nousemistaan ainoastaan 400 palweliaa, joiden joukossa 80 ammaa, 25 aurinkosulan kantajaa, 10 päiwänwarjon kantajaa, 30 lääkäriä, 30 kokkia, 75 tähteintutkijaa, 60 pappia y. m., y. m.

— **Hywä papin palkka.** Newyorkin enimmän suosituilla papilla, t:ri Hall'illa, on noin 2½ milj. markkaa wuotuista tuloa. No, se ehken riittää pussia täyttämään.

— **Kuusi kuukautta kuritushuonetta yhdestä suudelmasta.** „Meillä on laki rikasta ja laki köyhää warten", sanoo englantilainen sananlasku ja sen totuus on äskettäin tullut jälleen wahwistetuksi Lontoossa. Eräs työmies, joka oli uskaltanut luwatta suudella pormestarin tytärtä, tuomittiin 6 kuukaudeksi kuritushuoneesen. Toiselta puolen pääsi eräs nuori „herra", joka oli ryöstänyt suudelman talonpoikaiselta tytöltä, 70 markan sakolla. „Ei wiikkoakaan kulu", sanoo eräs englantilainen lehti, „ettei saa todistuksia siitä, että "yhdenwertaisuus lain edessä köyhän ja rikkaan wälillä kuuluu wielä hurskasten toiweitten joukkoon."

Ulkomailta.

Parnellin asia.

Wiime maanantaina loppui se ajan jakso, jonka parlementin asettama tutkimuskunta oli myöntänyt asiakirjojen ja todistusten hankkimiseksi Times-lehden tekemien syytösten tutkimiseksi. Times-lehden asiamiehet antoiwat tutkimuskunnalle lawean lausunnon, johon he oliwat sowittaneet syytöksensä Parnellin puoluetta wastaan.

Siinä lausunnossa syytetään Irlannin „kansanliittoa" ensiksi siitä että se tarkoittaa Irlannin täydellistä wapauttamista Suuresta Britanniasta. Parnellia syytetään niitten kirjeitten perustuksella, jotka Times ennen on julkaissut ja jotka se wieläkin wäittää olewan autentiset. Times syyttää wielä 65 muuta irlantilaista parlamentin jäsentä, siitä että he owat kuuluneet „kansallisliittoon" eli salaliittoon, jonka tarkoitus on ollut Irlannin itsenäiseksi tekeminen laittomilla keinoilla niinkuin boykottauksella, kapinallisilla puheilla, agrarisilla pahanteoilla, wastustamalla häätämisiä j. n. e.

Useita muitakin henkilöitä, jotka eiwät kuulu parlamenttiin, sekä miehiä että naisia syytetään osollisuudesta näihin laittomuuksiin. Naisten joukossa on huomattawa Parnellin sisar, miksi Anna Parnell.

Kaikellaista.

— **Wanha juttu uudessa muodossa.** Kaksi ystäwää, jotka eiwät olleet nähneet toisiaan pitkään aikaan, tapaawat toisensa.

„No, kuinka on nyt sinun laitasi tähän aikaan?" kysyi toinen.

„No, wähän huonostihan on", wastasi toinen.

„Sepä ikäwää. Mitä sinä muuten olet tehnyt, sitten kun me wiimeksi olimme yhdessä?"

„Minä olen nainut".

„Sepä oli hauskaa!"

„Eipä niinkään hauskaa, sillä minä sain waimokseni oikean riiwiön".

„Sepä ikäwää!"

„Ei niinkään, hänellä oli 100,000 markkaa myötäjäisiä".

„No, sepä hauskaa!"

„Ei ensinkään. Puolet rahoistani panin eläinten uloswienti-liikkeesen ja karja kuoli matkalla meritautiin".

„Se oli todellakin ikäwää".

„No, ei juuri niin, sillä minä myin wuodat ja ansaitsin 10 prosenttia".

„Sepä hauskaa, se!"

„Mitä wielä, minä säilytin rahat kotona piirongin laatikossa ja koko taloni paloi".

„Ai, sepä ikäwää!"

„Ei niinkään ikäwää: eukkoni paloi myös!"

— **„Jos ken uskaltaisi** kansalle sanoa totuuden jokaisessa asiassa, niin kaikki ne, joille kansan sokeus on leipälähteenä: — — — yllyttäjät ja onnen onkijat, laiskurit ja tyhjäntoimittajat, kaikki karkaisiwat hänen kimpuunsa."

Kahdet rekiwällyt myydään Uleniuksen talossa.

Kuiwia Pajun
Parkkeja
ostawat
Oulussa
55 p. leiwiskältä
Weljekset Åström.

Terwas-juurikoita
ostetaan Tiiliruukin kartanolla terwan polttoa warten, ja petäjän pihkaa.

LINTUJA
ja
Poronpaisteja
ostaa Lintujenkauppias Karlsson Tukholmista.
Asuva *kauppias Kokon talossa.*

Myytäwänä.
Alennetulla hinnalla:
Miesten ja Naisten
Huivia,
Rikoota
monenlaista.
Alex. Wanhala.

Nyt tulleita:
Läninkivaatetta, monenlaista,
Flanellia, Läningeiksi y. m.,
Naisten päällysvaatetta,
Paslikki-huivia paljo ja hyviä,
Ruottinkangasta y. m.
Miesten talvivaatteita ja
Talvilakkia.
Alex. Wanhala.

Hyviä ja helppoja miesten fiinikarvaisia lakkeja, naisten päällyströijyjä ja villaisia liivejä, baschliki-huivia, kalvostimia ja trikovanttuja, myydään hyvin helppoon hintaan
Sofie Ringvall'in
puodissa Suomen pankin talossa.

NYT TULLEITA:
Iso valikoima
Naisten
Päähuivia
(Hufvor)
sekä **Trikooliivejä**
G. W. HÄGG'illä.

Fr. Borgin
Tupakkikauppa.
Sikarreja,
Papyrossejja,
Kartuuseja,
Säkkitupakkaa,
„Kokkolaa",
Suutupakkaa,
Wenäjän Lehtejä,
Mahorkkaa,
Nuuskua,
Letkawarsi-piippuja,
Pikku piippuja,
Piipun koppia,
Piipun warsia,
Tulitikkuja,
Pörssejä ja lompakoita,
Bengaali-tuleja ja tikkuja saa huokeimmalla, kun ostaa tarpeensa
Fr. Borgin Tupakkikaupassa.

Isvosikka-reki on myydä Rautajoen leskellä.

Uutta!
Käytännöllistä!
Nyt tullut
uudenaikaisia herrain
Kaulakravatteja,
joita seuraa erityinen auttomaati (stomm) ynnä siihen kuuluvaa 3 erinäistä kaunista silkkistä huivinauhaa
Sofie Ringvallin
puodissa
Suomen pankin talossa.

Nyt tullut. *Gummi-krajeja, manschetteja, etuja ja rosetteja myy helpolla* *J. Herva.*

Hyviä
HANSIKKAITA
herroille ja naisille,
Huokeita rosetteja
J. H. Huovisella.

K. Kivijärvi.
Kahvia, Sokeria, Suolaa, Rynoja
summissa ja vähittäin
K. Kivijärvellä.

Kaupan hywä supinahkainen turkki, joka myydään huokeaan hintaan
A. Swedberg'illä.

Ilmoituksia.
Eläinlääkäri Stolpe
tavataan
lihantarkastusasemalla
joka arkipäivä k:lo 9—10 e. p. p. sekä nykyisessä asunnossaan Uuden Apteekin talossa k:lo 11—12 e. p. p.

Linnansaaren
KYLPYSAUNA
on suljettu ensi maanantaina 29 p:nä Lokakuuta.

John V. Hagan
Kokkolassa
wälittää meijerivoin myyntiä Englannissa ja Skottlannissa kohtuullisilla ehdoilla. Antaa etumaksuja. Voit myydään omalla merkillä.
Sähköosoite: Hagan Kokkola.

Uusi Räätäliliike
OULUSSA
ynnä vaatevalikoima.
J. Heinonen.
Kirkkokatu N:o 43.
Entinen valokuvaaja Björkmannin talo.

Merimies Jisakki Korkiakangas, joka tietämättäni on lähtenyt luotani sekä jättänyt jälelle tawaroitaan, käyköön 14 wuorokauden kuluessa suorittamassa maksun asunnostaan ja ruuastaan, muutoin pidän hänen jättämät kalunsa omanani.
Johan Haapala.

Nikkarin sälli *saa heti paikan*
A. Svedberg'illä
Oulussa.

Leivän *leipomista vastaanottaa ja leipää kaikesta laadusta on kaupaksi*
LIISA KANNIAISELLA
Holmin talossa.

Uusia
kirjoja!

Ihmisen lankeemus ja hyvitys. Tutkisteluja, kirjoitti **Rosenius.** Kirja sisältää: Ensimäiset luomispäivät, Ihmisen luominen, koetus, Syntiinlankeemus ja sen seuraukset, Hyvitys, Tosiparannus ja usko. — Hinta 75 penniä.

Paras tapa Raamatun tutkimiseen, kirjoitti **Moody.** Hinta 15 penniä.

Huom. **Lyhyt opastus Taistelu-opissa,** Suomen sotaväen alipäällikkökuntaa varten, kirjoitti **Gripenberg** — välttämättömästi tarpeellinen kirja kaikille alipäälliköille.

HUOM. **Paras kaikesta. Tarpeellinen kirja kaikessa kodissa,** tehnyt **Hagdahl.** Teos, joka ilmestyy 10 vihossa á 45 penniä, tulee sisältämään runsaan arteen hyviä neuvoja melkein kaikissa jokapäiväisessä elämässä sovittavissa esikoissa.

Kukkaiskieli. Hinta 50 penniä.

Huom. **Päivärinta,** Isäin pahat teot lasten päälle. Hinta 2 markkaa.

Genevieve, romaani, kirjoitti **Pressensé.** Palkinnon saanut teos. Hinta 3 markkaa.

Sissipäällikkö, romantillinen kertoelma. 1 vihko 25 penniä.

Osk. Jalanderin kirjakauppa.

Mänttinahka-
ruomia ja remmejä
myy
Weljekset Åström.

Nordfors & C:o
Turussa.
Höyrylaiva-asioitsemis-, Tavaranlähetys-, Kommissioni-, Speditioni- ja Rahainnosto-asioita toimitetaan.
Asioita toimitetaan nopeaan ja halvalla.
Sähkösanomaosoite: „Nordfors."

W. Antman
Oulussa
wälittää niin meijeri- kuin muun voin myöntiä Englantiin, ja antaa korkeimmat etumaksut.

Herman Finell
Waasassa
vastaanottaa
meijerivoita
myytäväksi Englantiin huokeaa asiamiespalkkiota vastaan sekä kaikellaisten
meijerikoneiden ja kalujen
tilauksia, tekee meijerien, sahain ja myllyjen kustannusehdoituksia sekä myöpi varastosta valkeita pyökkisiä dritteleitä, Lüneburgin suolaa ammeissa, voiliinoja ja drittelein käärevaatetta, meijerisukia ja -laseja, koneita ja puuöljyä sekä voinväriä, juustonväriä ja juustonjuoksutinta "Copenhagenin" tehtaasta.
Herman Finell.

Todistus: Täkäläisessä meijerissä on kesän ja syksyn kuluessa käytetty hra Herman Finellin, Waasasta, tänne koetteeksi lähettämää "Tanskalaista juoksevaa voinväriä", "normaalijuuston juoksutus-seosta" ja "juoksevaa juustonväriä" "Copenhagenin" tehtaasta, ja saan minä näistä antaa sen todistuksen, että ne kaikki ovat näyttäneet olevan erinomaista lajia sekä jättäneet sangen hyvän tuloksen. Orisbergin meijerikoululla 5 p. Lokakuuta 1888.
Edv. Björkenheim.

Terwan-poltto.
Jotka haluawat oppia terwan-polttoa uunissa, owat siihen tilaisuudessa joka Tiistai, Keskiwiikko ja Torstai muutamia wiikkoja eteenpäin Tiiliruukin kartanolla Myllytullissa täällä.
Tällaisessa uunissa saadaan yhdestä kuutio-sylestä juurikoita:
1½ tynnyriä terwaa,
30 à 40 kannua tärpättiä,
1½ tynnyriä puuhappoa ja
15 tynnyriä syssiä.

Vakuuttakaa
itsenne
Viktoria nimisessä Berliiniläisessä vakuutusyhtiössä! Ja jos aiotte vakuuttaa itsenne jossain muussa arvoisassa vakuutusyhtiössä, niin älkää unhoittako ensin ottaa selkoa
Viktoria-
yhtiön, Berlinissä, vakuutusehdoista ja vuosimaksuista, sillä ne sietävät kaiken vertailun.

Arvoisalle *yleisölle saan ilmoittaa täten, että asuntoni on tullivahtimestari Wilppolan talossa, Iso Uusikatu N:o 39.*
Anna Laurila, *kätilö.*

Kaupungin-Valtuusmiesten
PÖYTÄKIRJA
25 p:ltä tätä kuuta luetaan yleisölle Perjantaina 2 p:nä tulevaa marraskuuta kello 11 e. p. p.

J. G. JÄKÄRÄ
valmistaa kengäntekoverstaassaan kaikellaisia jalkineita tilattaessa. Sitä paitse on varastossa valmiita jalkineita monta laatua. Työ tehdään hyvin ja kohtuullisiin hintoihin.
Korjauksia toimitetaan huolellisesti.
Huom.! *Ulkomaisia tanssikenkiä myydään helpolla.*
Kunnioituksella:
J. G. Jäkärä.
Kirkkokatu N:o 18.

Oulun
Konetehdas
toimittaa ja ylöspanee
Täydellisiä
Höyrymeijereitä
de Laval'in separatorilla kuin myöskin tanskalaisilla sentrifugeilla, sekä
Myllyjä
ja
Sahalaitoksia.
Hywäksi tunnustettua työtä!
Kohtuulliset hinnat!

"PHOENIX"
Palowakuutusyhtiö
Lontoossa,
perustettu w. 1782,
antaa wakuutuksia rakennuksille, tawarawarastoille, irtaimistoille, laiwoille rakennuksen alla, matkalla eli satamassa olewille sekä kaupungissa että maalla sekä tehdaswaaroja wastaan edullisimmilla ehdoilla ja helpoilla wuosimaksuilla.
Wahingot suoritetaan heti ja wapaamielisesti.
Tarpeellisia tietoja ja ilmoitusblankettia antaa mielellään
H. W. Snellman,
Yhtiön asiamies Oulussa.

Huomaa! Riidan sattuessa alistuu yhtiö Suomen t:ou mio:istuimen päätöksen alle.

Tapaturmain
wakuutus-osakeyhtiö
"SKANDINAVIEN"
antaa wakuutuksia tapaturmia wastaan niinhywin kokonaiselle työwäestölle kuin yksityisille huokeilla maksuilla allamainittujen asiamiestensä kautta.
Nikke Ringwall Oulussa. **A. F. Björkman** Oulussa.

Sverige,
Palowakuutus-osakeyhtiö
Tukholmissa,
antaa wakuutuksia tulipaloa wastaan kohtuullisilla wuosimaksuilla.
Nicke Ringwall.

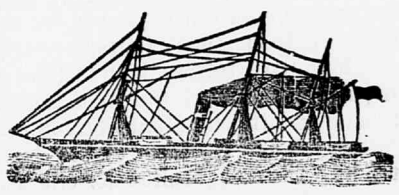

Höyrylaiwa
NORRA FINLAND,
kapt. Alex. Tornberg,
saapuu tänne Pietarista tänään Lauwantaina Lokakuun 27 päiwänä e. p. p. Jos ilmat myöntäwät, jatkaa laiwa matkaansa Torniooon ja Kemiin, mutta muussa tapauksessa palajaa täältä Pietariin, käyden Waasassa ja mahdollisesti myös muissa wälillä olewissa satamoissa.
Likemmin ilmoittaa
Otto Rawander.

Soittajaiset
tanssin kanssa
Maneesissa
sunnuntaina 28 p. Lokakuuta 1888, k:lo 6 j. pp.
Sisällepääsö 50 p.
Pataljoonan soittokunta.

Oulussa,
Chr. Ev. Barck'in kirjapainossa, 1888.